

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
1

betreft
De EED richtlijn (artikel 8
energieauditplicht) en de rol van
het bevoegd gezag

ons kenmerk
ECFD/U201600977
Lbr. 16/052

datum
28 juni 2016

Samenvatting

In deze brief informeren wij u over de afspraken die VNG en IPO samen met de Rijksoverheid in gang hebben gezet om de knelpunten in de uitvoering voor het bevoegd gezag als gevolg van invoering van artikel 8 van de Europese Energie-Efficiency Directive (EED) op te lossen. Artikel 8 gaat over de uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Gemeenten en provincies zijn bevoegd gezag voor het toezicht hierop.

Daarnaast vragen wij u om op lokaal en regionaal niveau twee acties in gang te zetten, vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek dat het Rijk is gestart naar de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak voor gemeenten en provincies. Deze acties zijn:

- Het op korte termijn organiseren van een aanspreekpunt in uw eigen organisatie of bij uw omgevingsdienst waar auditplichtige ondernemingen zich kunnen melden;
- Het reserveren van extra capaciteit voor de toetsing van energieaudits in uw jaarplanning of in dienstverleningsovereenkomsten met uw omgevingsdienst voor 2017.

In september verwachten wij, op basis van het onderzoek dat het rijk is gestart naar de uitvoeringslasten van deze extra taak voor het bevoegd gezag, duidelijkheid te hebben over de inzet van mensen en middelen die nodig is voor de toetsing van de energieaudits. Vooruitlopend op de compensatie van de extra uitvoeringslasten vragen wij u om voor 2017 capaciteit te reserveren voor de beoordeling van de energieaudits

IPO stuurt een brief met eenzelfde inhoud naar alle provinciale besturen.

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

informatiecentrum tel.
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)
1

betreft

De EED richtlijn (artikel 8
energieauditplicht) en de rol van
het bevoegd gezag

ons kenmerk

ECFD/U201600977

datum

28 juni 2016

Geacht college en gemeenteraad,

In deze brief informeren wij u over de afspraken die VNG en IPO samen met de Rijksoverheid in gang hebben gezet om de knelpunten in de uitvoering voor het bevoegd gezag als gevolg van invoering van artikel 8 van de Europese Energie-Efficiency Directive (EED) op te lossen. Artikel 8 gaat over de uitvoering van energie-audits door grote ondernemingen. Gemeenten en provincies zijn bevoegd gezag voor het toezicht hierop.

Daarnaast vragen wij u om op lokaal en regionaal niveau twee acties in gang te zetten, vooruitlopend op de uitkomsten van het onderzoek dat het Rijk is gestart naar de uitvoeringslasten van deze extra toezichtstaak voor gemeenten en provincies. Deze acties zijn:

- Het op korte termijn organiseren van een aanspreekpunt in uw eigen organisatie of bij uw omgevingsdienst waar auditplichtige ondernemingen zich kunnen melden;
- Het reserveren van extra capaciteit voor de toetsing van energieaudits in uw jaarplanning of in dienstverleningsovereenkomsten met uw omgevingsdienst voor 2017.

Welke acties zijn in gang gezet om de knelpunten op te lossen?

De energieaudit is een mooi instrument dat grote kansen biedt om te zorgen voor structurele inbedding voor energiebesparing bij ondernemingen. In de bijlage vindt u meer informatie over de energieaudit, welke ondernemingen hieraan moeten voldoen en over het implementatieproces tot nu toe.

Om te zorgen voor een adequate uitvoering en toetsing van deze energieauditplicht heeft het Rijk acties in gang gezet om knelpunten als gevolg van de korte implementatieperiode, onduidelijkheden over de reikwijdte en gebrek aan mensen en middelen bij het bevoegd gezag op te lossen. Dit in samenwerking met VNG en IPO.

De belangrijkste acties zijn:

- Op aandringen van VNG en IPO start het ministerie van Economische Zaken deze maand (juni 2016) een onderzoek naar de uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag van de extra taak als gevolg van de invoering van de EED richtlijn (artikel 8). De uitkomsten van dit onderzoek zijn de basis voor compensatie dit jaar nog van de extra uitvoeringslasten die voor deze tranche gemaakt worden. Deze compensatie loopt via het Gemeente- en Provinciefonds. Volgend jaar vindt een actualisatie van het onderzoek plaats op basis van de praktijkervaringen die dan zijn opgedaan. Dit met het oog op de uitvoeringskosten voor de lange termijn.
- Eén van de acties is dat EZ een verbeterde bedrijvenlijst levert. Alle ondernemingen op hoofdvestigingsniveau die op de lijst staan ontvangen in juli een brief van RVO (uitvoeringsorganisatie van EZ) om ze te informeren over de energieauditplicht.
- Om te voorkomen dat toezichthouders in het land dubbel werk gaan doen, is er een kernteam in het leven geroepen van toezichthouders die een pre-advies geven over energieaudits van landelijk opererende concerns. Het concern stuurt dit pre-advies door naar gemeenten c.q. provincies die bevoegd gezag zijn voor de verschillende onderdelen van het concern.

Wat vragen wij van u?

1. Wij willen u vragen om op korte termijn een aanspreekpunt in uw eigen organisatie of bij uw omgevingsdienst te organiseren waar auditplichtige ondernemingen zich kunnen melden. In juli stuurt RVO bedrijven de hierboven genoemde brief om ondernemingen te informeren over de auditplicht. Ondernemingen melden zich in principe bij de gemeente of de provincie als het bevoegd gezag voor de toetsing van de audits. Sommige gemeenten of omgevingsdiensten hebben overigens zelf al bedrijven aangeschreven.

2. Reserveer extra capaciteit voor de toetsing van energieaudits in uw jaarplanning of dienstverleningsovereenkomsten met uw omgevingsdienst voor 2017. Afhankelijk van de compensatie van de extra uitvoeringslasten is de verwachting dat de beoordeling van de meeste audits in het 1e kwartaal van 2017 komt te liggen.

Toelichting:

Ad 1. Vanwege de late implementatie en gebrek aan middelen hebben gemeenten en hun omgevingsdiensten dit jaar nog geen goede afspraken kunnen maken om verzoeken van bedrijven om uitstel of indienen van audits in behandeling te kunnen nemen. Actieve bedrijven die graag willen voldoen aan Europese regels melden zich echter al bij het bevoegd gezag. Voor een bedrijf is het echter vaak niet duidelijk waar ze zich moeten melden. Om te voorkomen dat bedrijven van het kastje naar de muur worden gestuurd, willen wij u vragen om op korte termijn, voor zover dat nog niet gebeurd is, in uw eigen organisatie of bij uw omgevingsdienst een aanspreekpunt te organiseren waar bedrijven zich kunnen melden met verzoeken om uitstel of verzoeken om audits te beoordelen.

Ad 2. In september verwachten wij op basis van het onderzoek dat uitgevoerd wordt, duidelijkheid te hebben over de inzet van mensen en middelen die nodig is voor de toetsing van de energieaudits. Vooruitlopend op de compensatie van de extra uitvoeringslasten vragen wij u om in uw eigen jaarplannen of dienstverleningsovereenkomsten met uw omgevingsdienst voor 2017 capaciteit te reserveren voor de beoordeling van de energieaudits. Afhankelijk van de compensatie van de uitvoeringslasten is de verwachting dan ook dat de beoordeling van de

meeste audits in het 1e kwartaal van 2017 komt te liggen. Wij zullen u in september nader informeren over de uitkomsten van het onderzoek en het besluit van het ministerie van EZ inzake de hoogte van de compensatie zodat u weet waar u rekening mee kunt houden in de definitieve begroting.

RVO stuurt in juli een brief sturen naar alle auditplichtige bedrijven. Bedrijven hebben 4 tot 6 maanden nodig om een audit op te stellen. De verwachting is dan ook dat de beoordeling van de meeste audits in het 1e kwartaal van 2017 komt te liggen. Het ministerie van Economische Zaken zal in april 2017 aan Europa rapporteren hoeveel audits zijn beoordeeld.

Naast de hierboven gevraagde acties, adviseren wij u om zoveel mogelijk op regionaal niveau de kennis en expertise van toezichthouders te bundelen. Zoals al vermeld, is voor concerns met vestigingen op landelijk niveau inmiddels een kernteam van toezichthouders actief dat een pre-advies geeft over deze audits. Daarnaast zijn er regionaal opererende concerns met vestigingen in meerdere gemeenten. Hiervoor is het handig om op regionaal afspraken te maken voor afstemming tussen toezichthouders bij de beoordeling van deze audits. Dit om dubbel werk te voorkomen.

Tot slot,

Wij hopen dat wij u met deze brief voldoende hebben geïnformeerd over wat er zoal speelt rond de energieauditverplichting op grond van artikel 8 van de EED richtlijn. Wij hopen dat we met de hierboven gevraagde of inmiddels in gang gezette acties gezamenlijk ervoor kunnen zorgen dat ondernemingen aan de slag gaan met de energieaudits. Zo krijgen ondernemingen inzicht in hun energieverbruik en in de maatregelen om energie en daarmee kosten te besparen.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze brief dan kunt u contact opnemen met het programmateam Energie van de VNG via Rommy Bakker (rommy.bakker@vng.nl). Ook kunt u zich aanmelden voor de groep Energiebesparing bij bedrijven op het ROM netwerk van de VNG zodat u op de hoogte blijft van nieuwe ontwikkelingen. Dit kunt u doen door een mail te sturen naar: romnetwerk@vng.nl

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' followed by a loop and a long horizontal stroke.

J. Kriens
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder brieven.

Bijlage 1 bij VNG ledenbrief met achtergrondinformatie over de EED inzake reikwijdte en implementatieproces tot nu toe

Wat is een energieaudit en wie moeten een energieaudit maken?

In 2012 stelde het Europees Parlement (EP) de Europese Energie-Efficiency Richtlijn (EED) vast. De richtlijn vermeldt de Europese doelstelling van een 20% lagere Europees energieverbruik in 2020. Het bevat verplichtingen voor zowel lidstaten als bedrijven .

De energieaudit is een mooi instrument dat grote kansen biedt om te zorgen voor structurele aandacht voor energiebesparing bij ondernemingen. De energieaudit geeft ondernemingen inzicht in hun energieverbruik en welke kosteneffectieve en energiebesparende maatregelen ze het beste kunnen nemen. De energieaudit is verplicht voor ondernemingen met meer dan 250 werknemers en/of een jaaromzet van meer dan 50 miljoen euro en een balanstotaal groter dan 43 miljoen euro. Bedrijven moeten de audit eens in de vier jaar opstellen. Het opstellen van een energieaudit duurt gemiddeld 4 tot 6 maanden. Overigens zijn bedrijven die zijn aangesloten bij de convenanten MEE of MJA3 al vrijgesteld van de auditplicht. Ook kan deelname aan bepaalde energie- of milieubeheerssystemen vrijstelling geven van de energieauditplicht.

Het is lastig om te bepalen welke en hoeveel bedrijven onder de implementatieregeling vallen en welke bedrijven door het bevoegd gezag aangeschreven dienen te worden. De criteria waarop getoetst moet worden zijn geen standaard bedrijfsgegevens die het bevoegd gezag voor handen heeft en moeten betrokken worden uit de jaarverslagen zoals die bij de Kamer van Koophandel zijn gedeponneerd. Inmiddels werkt het ministerie aan een verbeterde lijst van auditplichtige ondernemingen.

Op dit moment wordt nog uitgegaan van 6000 ondernemingen. Hieronder vallen bijvoorbeeld winkelketens maar ook overheidsorganisaties die economische activiteiten (bijvoorbeeld grondtransacties) uitvoeren kunnen auditplichtig zijn. Een landelijk opererende winkelketen wordt gezien als één onderneming, terwijl deze wel honderden vestigingen kan hebben. Omdat alle vestigingen van een concern ook onder de auditverplichting vallen, gaat het om een veelvoud aan bedrijven. Dit betekent dat per onderneming meerdere gemeenten als bevoegd gezag kunnen optreden.

Het implementatieproces tot nu toe:

In juli 2015 is dit artikel via een tijdelijke regeling van kracht geworden in Nederland. Het bevoegd gezag toetst of de energieaudits voldoen aan de richtlijn. Hoewel artikel 8 van de richtlijn pas in de zomer van 2015 in Nederland van kracht is geworden, moesten bedrijven al per 5 december 2015 audits indienen bij het bevoegd gezag, terwijl er nog veel onduidelijkheden waren over de reikwijdte van de richtlijn. De meeste bedrijven hebben de deadline dan ook niet gehaald. Een gedeelte van de bedrijven heeft uitstel gevraagd bij het bevoegd gezag. Ook hadden gemeenten, provincies en hun omgevingsdiensten nog geen

mensen en middelen beschikbaar. In de jaarplannen en/of dienstverleningsovereenkomsten tussen gemeenten en omgevingsdiensten voor dit jaar is dan ook niet of nauwelijks capaciteit voor de EED richtlijn geregeld.

Het standpunt van VNG en IPO is dat het rijk gemeenten en provincies moet compenseren voor de uitvoeringslasten als gevolg van de extra taken op grond van artikel 8 uit de EED richtlijn. Het rijk ging er aanvankelijk vanuit dat het toezicht op de EED richtlijn makkelijk mee kon lopen met het toezicht op de al bestaande wet- en regelgeving en dat het aantal bedrijven beperkt zou zijn. Daarom zijn bij inwerkingtreding van de tijdelijke regeling de uitvoeringslasten voor het bevoegd gezag niet onderzocht. Deze aannames stroken echter niet met de praktijk.

Om knelpunten als gevolg van de korte implementatieperiode, onduidelijkheden over de reikwijdte en gebrek aan mensen en middelen bij het bevoegd gezag op te lossen, heeft het Rijk eind 2015 een aantal acties in gang gezet. Dit in samenwerking met VNG en IPO. De belangrijkste acties zijn in de brief beschreven.

Ondertussen wordt ook gewerkt aan verbetering van de samenhang in wet- en regelgeving en instrumentarium inzake energiebesparing bij bedrijven. Zo sluiten de EED en de energiebesparingsverplichting op grond van de Wet Milieubeheer nu niet goed op elkaar aan. Ook wordt onderzocht hoe bestaande keurmerken maar ook de Energieprestatiekeuring die in ontwikkeling is "EED-proof" gemaakt kunnen worden, zodat bedrijven die meedoen aan zo'n keurmerk of EPK, vrijstelling kunnen krijgen.